

Grant Thornton

An instinct for growth™

Финансиски извештаи и Извештај на независните ревизори

ТТК Банка АД Скопје

31 декември 2011 година

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	1
Извештај за сеопфатната добивка	3
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за промените во капиталот	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	8

Grant Thornton

An instinct for growth™

Извештај на независните ревизори

Grant Thornton DOO
M.H.Jasmin 52 v-1/7
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Раководството и Акционерите на

ТТК БАНКА АД Скопје

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на ТТК БАНКА АД Скопје (“Банката“) составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2011 година, и Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 62.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да дадеме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално значајни грешки во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Банката со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Банката. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека наведените финансиски извештаи, во сите материјални аспекти, ја претставуваат објективно финансиската состојба на Банката на ден 31 декември 2011 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување.

Нагласок врз одредени прашања

Без да го квалификуваме нашето мислење, обрнуваме внимание на следното:

Како што е обелоденето во Белешката 24 кон овие финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2011 година дел од превземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се однесува на имот со нето евидентирана вредност од 88,042 илјади Денари, за кои на 31 декември 2011 година Банката не поседува имотни листови. Според информациите добиени од Раководството, овие недвижности на Банката се во катастарски општини во кои се уште не е воспоставена евиденција на имотни листови. За овие недвижности нам ни беа презентирани други соодветни документи за сопственост (поседовни листови, договори за купопродажба, решенија за градба) кои се во согласност со Законот за сопственост. Последователно и до датумот на овој Извештај, Банката обезбеди имотни листови за дел од горенаведените превземени средства и на датумот на овој Извештај, нето евидентираната вредност на превземени средства врз основа на ненаплатени побарувања, за кои Банката не поседува имотни листови, изнесува 57,214 илјади Денари.

Како што е обелоденето понатаму во Белешката 3.6 кон овие финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2011 година, Банката не е во согласност со одредени одредби од договорот за долгорочен кредит склучен со Европската Банка за Обнова и Развој (ЕБОР) и Акционерскиот договор склучен помеѓу Банката и двата мнозински акционери.

Grant Thornton

Скопје,

28 февруари 2012 година

Финансиски извештаи
31 декември 2011 година

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	Година што заврши на 31 декември 2011	(000 мкд) 2010
Приходи од камата		444,974	457,677
Расходи за камата		(198,611)	(229,634)
Нето приходи од камати	6	246,363	228,043
Приходи од провизии и надомести		130,402	117,176
Расходи за провизии и надомести		(21,869)	(21,628)
Нето приходи од надомести и провизии	7	108,533	95,548
Нето (расходи) од хартии од вредност чувани за тргување	8	(611)	(1,659)
Приходи од дивиденди	9	4,421	4,060
Нето-приходи од курсните разлики		14,726	13,612
Останати деловни приходи	10	13,930	56,001
Деловни приходи		387,362	395,605
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	11	(44,628)	7,178
Загуба поради исправка на вредност на нефинансиските средства, на нето-основа	12	(9,466)	(21,167)
Трошоци за вработените	13	(125,568)	(118,070)
Амортизација и депрецијација	14	(37,575)	(34,205)
Останати деловни расходи	15	(155,119)	(170,748)
Деловни (расходи)		(372,356)	(337,012)
Добивка пред оданочување за финансиската година		15,006	58,593
Данок на добивка	16	(691)	(3,422)
Добивка за финансиската година		14,315	55,171
Останата сеопфатна добивка за финансиската година		-	-
Вкупно сеопфатна добивка за финансиската година		14,315	55,171
Заработка по акција			
Основна и разводнета заработка по акција (во Денари)	17	16	61

Финансиски извештаи
31 декември 2011 година

Извештај за финансиската состојба

	Белешки	2011	(000 мкд) На 31 декември 2010
Средства			
Парични средства и парични еквиваленти	18	1,199,432	1,043,371
Хартии од вредност чувани за тргување	19	7,546	8,460
Кредити и побарувања од банки	20	19,800	29,700
Кредити и побарувања од комитенти	21	3,668,671	3,523,173
Хартии од вредност расположливи за продажба	22	1,142,122	778,855
Останати побарувања	23	41,890	33,486
Превземени средства	24	463,105	278,985
Нематеријални средства	25	20,148	21,573
Недвижности, постројки и опрема	26	284,937	303,172
Вкупно средства		6,847,651	6,020,775
Обврски			
Депозити на банки	27	89,741	120,648
Депозити на комитенти	28	5,521,636	4,461,405
Обврски по кредити	29	248,160	439,328
Поседна резерва и резервирања	30	7,052	5,035
Останати обврски	31	62,752	51,564
Вкупно обврски		5,929,341	5,077,980
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	32	907,888	907,888
Ревалоризациона резерва		130,358	130,358
Законска резерва		12,882	6,035
(Акумулирани загуби)		(132,818)	(101,486)
Вкупно капитал и резерви		918,310	942,795
Вкупно обврски, капитал и резерви		6,847,651	6,020,775
Потенцијални и превземени обврски	33	645,375	650,278

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од Управниот Одбор на Банката на 27 февруари 2012 година.

Потпишани во име на Управниот Одбор на Банката од:

Драгољуб Арсовски
 Претседател на Управен Одбор

Петер Молдер
 Член на Управен Одбор

Финансиски извештаи
31 декември 2011 година

Извештај за промените во капиталот

(000 мкд)	Акционерски капитал	Ревалоризациона резерва	Законска резерва	(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви
На 01 јануари 2011	907,888	130,358	6,035	(101,486)	942,795
Распоред на нераспр. добивка	-	-	6,847	(6,847)	-
Исплата на дивиденди	-	-	-	(38,215)	(38,215)
Данок за исплата на дивиденда	-	-	-	(585)	(585)
<i>Трансакции со сопствениците</i>	<i>907,888</i>	<i>130,358</i>	<i>12,882</i>	<i>(147,133)</i>	<i>903,995</i>
Добивка за годината	-	-	-	14,315	14,315
Останата сеопфатна добивка за годината	-	-	-	-	-
<i>Вкупно сеопфатна добивка за годината</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>14,315</i>	<i>14,315</i>
На 31 декември 2011	907,888	130,358	12,882	(132,818)	918,310
На 01 јануари 2010	907,888	130,358	8,872	(159,494)	887,624
Покривање на загуби	-	-	(2,837)	2,837	-
<i>Трансакции со сопствениците</i>	<i>907,888</i>	<i>130,358</i>	<i>6,035</i>	<i>(156,657)</i>	<i>887,624</i>
Добивка за годината	-	-	-	55,171	55,171
Останата сеопфатна добивка за годината	-	-	-	-	-
<i>Вкупно сеопфатна добивка за годината</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>55,171</i>	<i>55,171</i>
На 31 декември 2010	907,888	130,358	6,035	(101,486)	942,795

Финансиски извештаи
31 декември 2011 година

Извештај за паричните текови

	Белешки	(000 мкд)	
		За годината што заврши на 31 Декември 2011	2010
Деловни активности			
Добивка пред оданочување		15,006	58,593
Усогласување за:			
Амортизација и депрецијација		37,575	34,205
Исправка на вредноста на финансиски средства, на нето основа		44,628	(7,178)
Загуба поради исправка на вредност на нефинансиските средства, на нето-основа		9,466	21,167
Приходи од дивиденди		(4,724)	(4,753)
Усогласување на обј. вредност на хартии од вредност наменети за тргување		914	2,352
(Добивка) од продадени превземени средства		(3,945)	(13,016)
(Добивка) од продадени недвижности, постројки и опрема		-	(125)
Останати корекции		1,392	-
Приходи од камати		(444,974)	(457,677)
Расходи за камати		198,611	229,634
<i>(Добивка) пред промените во обрт. капитал</i>		<i>(146,051)</i>	<i>(136,798)</i>
<i>Промена во обртниот капитал</i>			
Кредити и побарувања од банки		10,708	(28,790)
Задолжителна резерва во странска валута		(21,065)	38,591
Кредити и побарувања од комитенти		(396,060)	(109,685)
Превземени средства		22,094	44,328
Останати средства		(9,688)	197,527
Депозити на банки		(30,891)	(8,332)
Депозити на комитенти		1,065,682	(217,796)
Останати обврски		11,601	3,995
<i>Добивка/ (Загуба) по промените во обртниот капитал</i>		<i>506,330</i>	<i>(216,960)</i>
Наплатени камати		445,289	470,113
Платени камати		(201,312)	(223,553)
Платен данок на добивка		(3,066)	(7,024)
		747,241	22,576

Финансиски извештаи
31 декември 2011 година

Извештај за паричниот тек (продолжува)

	Белешки	(000 мкд)	
		За годината што заврши на 2011	31 Декември 2010
Инвестициони активности			
(Набавка) на недвижности, постројки и опрема и нематеријални средства		(17,515)	(38,975)
(Набавка) на хартии од вредност наменети за тргување		-	(1,163)
(Набавка) на хартии од вредност распол. за продажба		(363,301)	(16,879)
Приливи од дивиденди		1,383	4,753
		(379,433)	(52,264)
Финансиски активности			
(Отплата) на обврските по кредити		(193,933)	(108,488)
(Платени) дивиденди		(38,214)	-
		(232,147)	(108,488)
Промена на резервирањето поради оштетување вклучено во парични средства и парични еквиваленти		43	38
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти		2	(29)
Нето промени на паричните средства и паричните еквиваленти		135,706	(138,167)
Парични средства и парични еквиваленти на почеток	18	852,462	990,629
Парични средства и парични еквиваленти на крај	18	988,168	852,462

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

ТТК БАНКА АД Скопје (во понатамошниот текст “Банката“) е Акционерско Друштво основано во Република Македонија. Адресата на нејзиното регистрирано седиште е: ул. Народен Фронт бр. 19а, Скопје, Република Македонија.

Банката е овластена од Народна Банка на Република Македонија за вршење платен промет во земјата и странство, депозитни активности во земјата и странство и кредитирање во земјата.

Акциите на Банката котираат на котација на официјалниот Пазар на Македонската берза за хартии од вредност, а кодот под кој котираат е следниот:

Шифра на хартија од вредност	ИСИН број
ТТК (обична акција)	МКТТКС101012

Банката е овластена од Народна Банка на Република Македонија за вршење на кредитни и депозитни работи и платен промет во земјата и странство. Вкупниот број на вработени на Банката на 31 декември 2011 изнесува 257 (2010: 249) вработени.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување (МСФИ). Финансиските извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во МСФИ за секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход.

Финансиските извештаи се подготвени на основа на историска набавна вредност, со исклучок на одредени финансиски инструменти кои се мерени по објективна вредност, како што е објаснето во сметководствените политики подолу во овие финансиски извештаи.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Основа за подготовка (продолжува)**

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Банката да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2011 и 2010 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година.

2.2 Промена на сметководствените политики и обелоденувања**а) Усвојување на подобрувањата на МСФИ во 2010 година**

Со подобрувањата на МСФИ во 2010 година направени се неколку мали измени на одреден број на МСФИ. Единствената измена релевантна за Банката се однесува на МСС 1 Презентирање на финансиски извештаи. Банката претходно го презентираше усогласувањето на секоја компонента од останата сеопфатна добивка во извештајот за промените во капиталот. Банката сега ги презентира овие усогласувања во белешките кон финансиските извештаи, како што е дозволено со измената. Ова ја намалува можноста од повторување на обелоденувањата и појасно ги презентира целокупните промени во капиталот. Споредбените податоци од предходните периоди се прикажани соодветно.

б) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди кои сеуште не се во сила и не се применети пред датумот на стапување во сила од страна на Банката

На датумот на одобрување на овие финансиски извештаи, одредени нови стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди се издадени од страна на ОМСС, но сеуште не се во сила и не се применети пред датумот на стапување во сила од страна на Банката.

Раководството предвидува дека сите релевантни објави ќе бидат применети во сметководствените политики на Банката во првиот период кој почнува по датумот на стапување во сила на објавата. Информациите за новите стандарди, измени и толкувања релевантни за финансиските извештаи на Банката подетално се презентирани подолу. Одредени нови стандарди и толкувања исто така се издадени, но не се очекува да имаат материјално влијание врз финансиските извештаи на Банката.

МСФИ 9 Финансиски инструменти (МСФИ 9)

ОМСС има за цел целосно да го замени МСС 39 Финансиски инструменти: Признавање и мерење. МСФИ 9 се објавува во фази. До денес, се издадени поглавјата кои се однесуваат на признавање, класифицирање, мерење и депризнавање на финансиските средства и обврски. Овие поглавја стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Промена на сметководствените политики и обелоденувања (продолжува)
МСФИ 9 Финансиски инструменти (МСФИ 9) (продолжува)

Останатите поглавја кои се однесуваат на оштетување и сметководство за хединг сеуште се во процес на развој. Раководството на Банката сеуште го нема проценето влијанието на овој нов стандард врз финансиски извештаи на Банката. Сепак, Раководството не очекува имплементација на МСФИ 9 се додека сите негови поглавја не бидат издадени, кога ќе може целосно да се процени влијанието на сите настанати измени.

Стандарди за консолидација

Пакетот на стандарди за консолидација стапува на сила за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Информациите за овие нови стандарди подетално се презентирани подолу. Раководството на Банката сеуште го нема проценето влијанието на овие нови и ревидирани стандарди.

МСФИ 10 Консолидирани финансиски извештаи (МСФИ 10)

МСФИ 10 го заменува МСС 27 Консолидирани и поединечни финансиски извештаи (МСС 27) и ПКТ 12 Консолидација - Ентитети со посебна намена. Овој стандард ја ревидира дефиницијата за контрола како и придружното упатство за идентификување на учество во подружница. Сепак, барањата и механизмите на консолидација и сметководство за неконтролирани учества и измени во контролата остануваат непроменети.

МСФИ 11 Заеднички Ангажмани (МСФИ 11)

МСФИ 11 го заменува МСС 31 Учества во заеднички вложувања (МСС 31). Со овој стандард се усогласува сметководството од страна на вложувачите со нивните права и обврски согласно заедничкиот ангажман. Покрај тоа, можноста во МСС 31 за примена на пропорционална консолидација на заеднички вложувања е елиминирана. МСФИ 11 бара примена на методот на главнина, кој моментално се користи за вложувања во придружени ентитети.

МСФИ 12 Обелоденување на Учество во останати ентитети (МСФИ 12)

МСФИ 12 ги интегрира и усогласува барањата за обелоденување за различни типови на вложувања, вклучувајќи ги и неконсолидираните структурирани ентитети. Воведува нови барања за обелоденување за ризици на кои ентитетот е изложен како резултат на неговата поврзаност со структурирани ентитети.

Последователни измени на МСС 27 и МСС 28 Вложувања во придружени ентитети и заеднички вложувања (МСС 28)

МСС 27 сега исклучително се однесува на поединечни финансиски извештаи. МСС 28 ги воведува вложувањата во заеднички вложувања во својот делокруг. Сепак, методот на главнина останува непроменет.

МСФИ 13 Мерење на објективна вредност (МСФИ 13)

МСФИ 13 нема влијание на тоа кои ставки е потребно да бидат мерени по објективна вредност, но ја појаснува дефиницијата за објективната вредност и дава упатство и подобрени обелоденувања за мерење по објективна вредност. Ова е применливо за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Раководството на Банката сеуште не го проценило влијанието на овој нов стандард.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Промена на сметководствените политики и обелоденувања (продолжува)

Измени на МСС 1 Презентирање на финансиски извештаи (Измени на МСС 1)

Измените на МСС 1 бараат ентитетот да ги групира ставките презентирани во останата сеопфатна добивка во оние кои, во согласност со останатите МСФИ: (а) нема да бидат рекласифицирани последователно во добивки или загуби и (б) ќе бидат рекласифицирани последователно во добивки или загуби кога одредени услови се исполнети. Ова е применливо за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2012 година. Раководството на Банката очекува да настанат измени во сегашното презентирање на ставки во останата сеопфатна добивка, но сепак, тоа нема да влијание на мерењето или признавањето на таквите ставки.

Измени на МСС 19 Користи за вработените (Измени на МСС 19)

Измените на МСС 19 вклучуваат одреден број на целни подобрувања во Стандардот. Воглавно промените се однесуваат на планови за дефинирани користи. Тие:

- го отстрануваат “методот коридор” и бараат ентитетите да ги признаат сите добивки и загуби кои настануваат во период на известување;
- го рационализираат презентирањето на промените во планот на средства и обврски;
- ги зајакнуваат барањата за обелоденување, вклучувајќи ги и информациите за карактеристиките на плановите за дефинирани користи и ризици на кои ентитетите се изложени преку учество во истите.

Измените на МСС 19 стапуваат во сила за финансиските години кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Раководството на Банката сеуште не го проценило влијанието на ревидираниот стандард за финансиските извештаи на Банката.

2.3 Странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на среден курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на трансакцијата.

Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (“Денари“) по официјален среден курс на денот на трансакцијата и сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот на сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2011	31 декември 2010
1 ЕУР	61.5050 Денари	61.5050 Денари
1 УСД	47.5346 Денари	46.3140 Денари
1 ЦХФ	50.5964 Денари	49.3026 Денари
1 ГБП	73.6322 Денари	71.5008 Денари

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.4 Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетирани и презентирани во Извештајот за финансиската состојба на нето основа во случаи кога нетирањето на признаените износи е законски дозволено, понатаму, кога постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

2.5 Приходи и расходи од камати

Приходите и расходите од камати се признаени во Извештајот за сеопфатната добивка за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методата на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна камата е метода за пресметување на амортизирана набавна вредност на финансиското средство или финансиската обврска во текот на одреден период. Ефективната каматна стапка е стапката што точно ги дисконтира очекуваните приливи во текот на проценетиот век на употреба на финансиското средство, или, доколку е соодветно, во пократок период за нето евидентираната вредност на финансиските средства или финансиската обврска. При пресметката на методата на ефективна камата, Банката го одредува паричниот тек во однос на условите од финансиските инструменти но не ги пресметува идните загуби по кредити. Пресметката ги вклучува сите суми кои се исплатени или добиени од двете договорни страни кои се составен дел од ефективната каматна стапка, трошоци при трансакции и други премии или попусти.

2.6 Приходи од надомести и провизии

Приходите од надомести и провизии се евидентираат во Извештајот за сеопфатната добивка врз основа на принципот на фактичност на настаните, кога услугата е обезбедена.

2.7 Приходи од дивиденди

Дивидендите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

2.8 Финансиски средства

Банката ги класифицира финансиските средства во следниве категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба, кредити и побарувања и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Раководството на Банката ја одредува класификацијата на финансиските средства при нивното почетно признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)*****Кредити и побарувања***

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Банката одобрува пари или услуги директно на комитенти без намера за размена на побарувањето. Кредитите се признаваат кога готовината е исплатена на кредитобарателите. Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Кредитите и побарувањата на Банката на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од кредити и побарувања од банки и комитенти, парични средства и еквиваленти и останати средства.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Банката има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Банката продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба. Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година Банката нема финансиски средства класифицирани во оваа категорија.

Почетно признавање на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Банката има обврска да го купи или продаде средството. Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите. Финансиските средства, освен оние по објективна вредност преку добивки и загуби, иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата. Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби иницијално се признаваат по објективна вредност, додека трошоците на трансакцијата се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот на набавка.

Последователно евидентирање на финансиските средства

Последователно, финансиските средства чувани за тргување и финансиските средства расположливи за продажба се евидентираат според нивната објективна вредност. Вложувањата расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност, со исклучок за финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може да се измери, коишто се мерат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)****Последователно евидентирање на финансиските средства (продолжува)**

Кредитите и побарувањата се евидентираат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Добивките и загубите кои се јавуваат од промени во објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во сеопфатната добивка, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во сеопфатната добивка, се признаваат во тековните добивки или загуби. Сепак, каматата пресметана користејќи ја методата на ефективна каматна стапка, како и позитивните и негативните курсни разлики на монетарните средства класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Дивидендите на хартиите од вредност расположливи за продажба се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога ќе се обезбеди правото за примање на исплатата.

Објективните вредности на котирани вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Банката утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Банката ги пренела значително сите ризици и користи од сопственост.

2.9 Оштетување на финансиските средства***Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност***

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Критериумите што Банката ги користи при утврдување на постоењето објективен доказ за загуба од оштетување, вклучуваат:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или каматата,
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот,
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање,
- Отпочнување на стечајни постапки,
- Влошување на конкурентната позиција на позајмувачот,
- Намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал, и
- Активирање на колатералот.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Оштетување на финансиски средства (продолжува)
Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност(продолжува)**

Банката врши проценка на постоенето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за поединечно значајни финансиски средства, како и поединечно или збирно за финансиски средства што не се поединечно значајни. Доколку Банката утврди дека не постои објективен доказ за оштетување за поединечно проценето финансиско средство, било значајно или не, таа го вклучува средството во група на финансиски средства со слични карактеристики на кредитен ризик и врши збирна проценка на оштетувањето.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за сеопфатната добивка.

За целите на збирната проценка на оштетувањето, финансиските средства се групирани врз основа на слични карактеристики на кредитниот ризик (односно врз основа на процес на рангирање при што Банката ги зема предвид видот на средство, индустрискиот сектор, географската локација, видот на кредитното обезбедување, кредитната историја и останати фактори).

Овие карактеристики се релевантни за проценка на идните парични текови за групи на такви средства, што претставува индикатор за способноста на должниците да ги платат сите доспееани износи во согласност со договорените услови на средствата што се проценуваат.

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите, во корист на тековните добивки.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во Извештајот за сеопфатната добивка. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се намалува преку Извештајот за сеопфатната добивка.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.10 Превземени средства

Превземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се состојат од недвижности и опрема добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања, кои се чуваат со цел за нивна понатамошна продажба. Истите не се користат за извршување на основните активности на Банката. Овие средства се признаени според пониската вредност помеѓу евидентираната вредност и проценетата објективна вредност намалена за очекуваните трошоци за нивна продажба. Банката планира да ги продаде овие средства во период до пет години од моментот на нивното стекнување. За потребите на последователното мерење на превземените средства во случај кога проценетата вредност на превземеното средство е помала од евидентираната вредност, Банката во висина на разликата меѓу двете вредности признава загуба поради оштетување во тековните добивки и загуби.

2.11 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Банката кои најверојатно ќе создадат економски користи кои ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од пет години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од пет години.

2.12 Недвижности, постројки и опрема

Дел од недвижностите на Банката се евидентирани по проценета вредност одредена од независен проценител, намалена за акумулирана депрецијација и загуби поради оштетување. Зголемувањето на евидентираната вредност како резултат на проценка се признава во ревалоризационите резерви во рамките на капиталот на Банката. При отуѓување на проценетото средство, делот од претходно признаените ревалоризациони резерви се пренесува во задржаната добивка.

Сите останати недвижности, постројки и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулирана депрецијација. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Депрецијацијата се пресметува пропорционално, со примена на законски пропишани стапки со цел алокација на набавната вредност на имотот, зградите и опремата во текот на нивниот проценет век на употреба.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)**

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Во продолжение е даден проценетиот век на употреба на некои позначајни ставки од материјалните средства:

Згради	40 години
Возила	4 години
Мебел и канцелариска опрема	4-10 години
Останата опрема	4 -10 години

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Банката поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките и загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат. Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Истите се вклучуваат во Извештајот за сеопфатната добивка.

2.13 Оштетување на нефинансиски средства

Средствата подложни на амортизација и депрецијација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

2.14 Парични средства и парични еквиваленти

За потребите на Извештајот за паричните текови, паричните средства и паричните еквиваленти вклучуваат сметки со доспеаност помала од 3 месеца од датумот на набавка, вклучувајќи готовина и салда во Народна Банка на Република Македонија.

2.15 Резервирање

Резервирање се признава кога Банката има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиска состојба и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.16 Надомести за вработените

Банката плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени, согласно домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во државниот Пензиски Фонд и задолжителните приватни пензиски фондови. Не постои дополнителна обврска во врска со овие пензиски планови. Освен тоа, сите работодавци во Република Македонија имаат обврска да исплаќаат на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден со закон. Банката нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

Банката не оперира со пензиски планови или планови за надоместоци при пензионирање, така што нема дополнителни обврски за пензии. Банката не е обврзана да обезбеди дополнителни надоместоци за тековните или претходните вработени.

2.17 Данок на добивка

Данокот од добивка, по стапка од 10%, се плаќа на непризнаени расходи, помалку искажани приходи и расходи и помалку искажани приходи од поврзани субјекти, намален за износот на даночниот кредит, како и на распределената добивка за дивиденди на правни лица - нерезиденти и на физички лица. Нераспределената добивка не се оданочува.

Одложениот данок од добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот данок од добивка се терети или одобрува во добивки и загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го теретат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година, Банката нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.18 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат согласно содржината на договорениот аранжман. Финансиските обврски се состојат од обврски по кредити и останати обврски.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски обврски (продолжува)*****Позајмици***

Позајмиците иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) корегирани за направените трошоци на трансакцијата. Позајмиците се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност. Позајмиците престануваат да се признаваат кога истите се намирени, откажани или истекнати.

Депозити на банки и комитенти

Депозитите на банки и комитенти генерално претставуваат: тековни сметки, депозити во видување и орочени депозити на банки, правни и физички лица. Банката ги признава депозитите во својот Извештај за финансиската состојба само кога Банката станува странка на договорните одредби на инструментот. Депозитите на банки и комитенти почетно се мерат според нивната објективна вредност, корегирани за трансакционите трошоци кои директно се поврзани со превземањето или издавањето на финансиската обврска. Депозитите на банки и комитенти последователно се мерат според амортизираната набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Депозитите на банки и комитенти престануваат да се признаваат кога истите се намирени, откажани или истекнати.

Останати обврски

Останатите обврски иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) корегирани за направените трошоци на трансакцијата. Останатите обврски се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност. Останатите обврски престануваат да се признаваат кога истите се намирени, откажани или истекнати.

2.19 Капитал**(а) Акционерски капитал**

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување, нето од данокот, на приливите.

(в) Сопствени акции

Кога Банката откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите се состојат од законски резерви, создадени во текот на периодите врз основа на распределба на акумулирани добивки согласно законската регулатива и одлуките на Собранието на Банката.

Капитал (продолжува)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

(д) Нераспределени добивки/(акумулирани загуби)

Нераспределените добивки/(акумулираните загуби) ги вклучуваат тековните како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

(е) Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат како обврски во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Банката.

2.20 Наем

Утврдувањето дали еден договор претставува или содржи наем се базира на суштината на договорот во зависност дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Банката како закупец

Финансискиот наем кој на Банката суштински му ги пренесуваат ризиците и бенефитите поврзани за сопственост на предметот на наем се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по реална вредност на возилото/опремата кое е предмет на наем или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните плаќања за наем.

Плаќањата за наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на обврските за наем со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот.

Средствата предмет на наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот век на средството или според периодот на наем, ако не постои реална сигурност дека Банката ќе стекне сопственост над средството до крајот на периодот на наем.

Плаќањата на оперативниот наем се признаваат како трошок при профит или загуба по праволиниска метода во текот на периодот на наем. Односпред платените наемнини се признаваат како одложени расходи.

Банката како закуподавач

Наемот каде Банката суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицираат како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договарањето на оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како профит или загуба во текот на периодот на наем на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Односпред платените наемнини се признаваат како одложен приход. Банката нема класифицирано средства во оваа категорија.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.21 Доверителски активности

Банката вообичаено делува како доверител и има останати доверителски својства што резултира во чување или пласирање на средства во име на физички лица или останати институции. Овие средства и приходот кој резултира од нив не се вклучени во овие финансиски извештаи, поради тоа што тие не се средства на Банката.

2.22 Известување според сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства или активности кои се ангажирани во обезбедувањето на производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти. Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување на производи или услуги во одредено економско опкружување кое е предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние сегменти кои ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

2.23 Потенцијални и превземени обврски

Банката презема обврски во текот на своите деловни активности по основ на кредитни пласмани евидентирани на сметките од вонбилансната евиденција, што првенствено вклучуваат гаранции и акредитиви. Овие финансиски обврски се евидентираат во Извештајот за финансиската состојба кога ќе можат да се повратат. Резервирање поради оштетување поврзано со вонбилансните потенцијални и превземени обврски е објавено во рамките на “оштетување на финансиски средства“ во оваа Белешка, и е вклучено во Извештајот за финансиската состојба како обврска.

2.24 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по датумот на известување за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

3 Управување со ризици од финансирање

Банката воспоставува интегриран систем за управување со сите материјални и нематеријални ризици на кои е изложена и кој е соодветен на природата, големината и сложеноста на финансиските активности коишто ги врши.

Банката во своето работење е изложена на следните видови ризици:

- Кредитен ризик, вклучувајќи го и ризикот на земјата;
- Ликвидносен ризик;
- Валутен ризик;
- Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности;
- Ризик од концентрација на изложеноста на банката;
- Оперативен ризик;
- Стратегиски ризик;
- Правен ризик;
- Репутациски ризик.

Врз основа на Стратегијата за преземање и управување со ризици, Банката воспоставува посебни политики и процедури за преземање и управување со сите ризици на кои е изложена во своето работење.

Политиките за преземање и управување со ризиците содржат:

- Оценка на капацитетот на Банката за преземање одделни ризици, како и за оценка на нејзиниот профил на ризичност;
- Организациона поставеност на функцијата за управување со ризиците;
- Основни елементи на управувањето со ризиците;
- Прифатливи инструменти за заштита од или намалување на ризиците;
- Внатрешната контрола и основни елементи на процесот на интерно утврдување и оценка на потребната адекватност на капиталот на банката.

Исто така, Банката согласно политиките за преземање и управување со ризиците воспоставува процедури за преземање, мерење или оценка, следење, контрола или намалување на ризиците кои треба:

- Да овозможат навремено и сеопфатно идентификување на ризиците (мапирање на ризиците) со кои се соочува Банката;
- Да се засноваат врз квантитативни и/или квалитативни оценки за мерливите и немерливите ризици;
- Да вклучуваат правила, начини и постапки за намалување, диверзификација, трансфер и избегнување на ризиците, кои се идентификувани, мерени и оценети од страна на Банката;
- Да се дефинираат фреквенцијата и методите за следење на ризиците.

Банката воспоставува организациона структура, со јасно дефинирани надлежности и одговорности при преземањето и управувањето со ризиците, која одговара на големината, видот и сложеноста на Банката и на финансиските активности кои ги врши.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)**Управување со ризици од финансирање (продолжува)**

Организацијата на системот за управување со ризиците се воспоставува на следните хиерархиски нивоа:

- Стратешко ниво - функцијата на управување со ризиците се остварува од страна на членовите на Надзорниот одбор и Управниот одбор;
- Макро ниво - функцијата на управување со ризиците на ниво на деловна единица или деловна линија и се извршува од страна на другите лица со посебни права и одговорности кои извршуваат раководна функција и/или од посебниот организациски дел надлежен за следење на управувањето со сите или со одделни ризици и се одвива на ниво на Одбор за управување со ризици;
- Микро ниво - активностите поврзани со управувањето со ризиците се извршуваат од страна на лицата кои во секојдневното работење превземаат ризици, согласно со процедурите за работа и системите за внатрешна контрола, и се одвива на ниво на центар за управување со ризици и на ниво на деловни единици - сектори.

3.1 Кредитен ризик

Кредитниот ризик е ризик од финансиска загуба на Банката доколку клиентот или договорната странка од финансиски инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски и главно произлегува од дадените кредити и побарувања на клиенти и други банки, издадени гаранции и акредитиви и вложувања во хартии од вредност. Со цел управување со ризик, Банката ги зема предвид и ги разгледува збирно сите елементи од изложеноста на кредитен ризик.

Банката дефинира прифатливи кредитни изложености со што се очекува:

- Дисперзија на кредитниот ризик;
- Зголемување на обемот на кредитното портфолио;
- Подобрување на квалитетот на портфолиото;
- Зголемување на профитабилноста на банката.

Управувањето и контролата со кредитниот ризик се централизирани во Дирекцијата за управување со ризици, кој што пак редовно го известува Одборот за управување со ризици и Управниот одбор, а преку нив Надзорниот одбор и Одборот за ревизија.

Банката ги структурира нивоата на преземениот кредитен ризик по пат на одредување лимити на прифатлив ризик во врска со еден позајмувач, или група позајмувачи, и на географски и индустриски сегменти.

Изложеноста на кредитен ризик исто така се управува преку редовна анализа на способноста на позајмувачите да ги исполнат своите обврски по основ на каматата и главнината, како и преку измена на овие кредитни лимити доколку е тоа возможно.

Обезбедувањето претставува еден од најтрадиционалните и најчести начини за намалување на кредитниот ризик. Основните видови обезбедување за кредитите и побарувањата се следните:

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

- Хипотеки над станбен имот и деловен простор;
- Залог врз деловни средства како што се: опрема, залихи и побарувања;
- Залог врз финансиски инструменти како што се акции;
- Паричен депозит;
- Мениџа.

Банката доколку оцени, а со цел намалување на кредитниот ризик, може да побара дополнително обезбедување од своите комитенти.

Политики и процедури

По извршената класификација на изложеноста на кредитен ризик на поединечна основа, Банката врши исправка на вредноста на активните билансни и вонбилансни побарувања преку утврдување на сегашна вредност на идните парични текови кои ќе настанат врз основа на тие побарувања.

Износот на исправката на вредност за активните билансни побарувања на поединечна основа се утврдува како разлика помеѓу сметководствената вредност на билансните побарувања и сегашната вредност на проценетите надоместливи износи (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот). Сегашната вредност на активните билансни побарувања се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања со употреба на ефективна каматна стапка утврдена врз основа на договорот.

Ефективната каматна стапка е каматна стапка со чија примена сегашната вредност на сите идни парични приливи се изедначува со сегашната вредност на сите идни парични одливи. При пресметка на ефективната каматна стапка Банката:

- Ги зема предвид сите идни парични текови (приливи и одливи) кои се очекува дека ќе настанат согласно договорените услови;
- Ги зема предвид и сите платени и/или наплатени провизии и надомести кои претставуваат составен дел од ефективната каматна стапка на побарувањето;
- Не ги зема предвид провизиите и надоместите за вложување на депозит како обезбедување за побарувањето;
- Не ги зема предвид идните загуби поради кредитен ризик од побарувањето.

За потребите за дисконтирање на очекуваните идни парични текови се употребува ефективна каматна стапка на годишна основа.

Доколку поради финансиски потешкотии на клиентот, Банката одобри измена на условите на кредитирање, во поглед на висината на каматата и периодите на отплата на обврските на клиенти, за дисконтирање на очекуваните идни парични текови се употребува ефективната каматна стапка, важечка пред измените на условите на кредитирање.

За дисконтирање на очекуваните идни парични текови од побарувања со променлива каматна стапка, Банката ја применува ефективната каматна стапка, согласно договорот, важечка на денот на утврдување на сегашната вредност на очекуваните парични текови.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)
Политики и процедури (продолжува)

Во овие случаи, ефективната каматна стапка се пресметува за целиот период на важност на договорот (не само на преостанатиот период до доспевање), со примена на каматна стапка, важечка на денот на утврдување на сегашната вредност на очекуваните парични текови. Доколку каматната стапка на денот на утврдување на сегашната вредност е променета за помалку од 10% во однос на последната каматна стапка со која е извршено дисконтирање на идните парични текови, Банката може да ја примени претходната ефективна каматна стапка која била применета при утврдување на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови.

Банката врши исправка на вредноста, односно издвојува посебна резерва, во рамките на следните граници:

- Од 0% до 10% од изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категоријата на ризик “А”.
- Над 10% до 25% од изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категоријата на ризик “Б”.
- Над 25% до 50% од изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категоријата на ризик “В”.
- Над 50% до 75% од изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категоријата на ризик “Г”.
- Над 75% до 100% од изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категоријата на ризик “Д”.

Политики во врска со оштетување и резервирање

Резервирањето поради оштетување на крајот на годината потекнува од секое поединечно ниво на интерно рангирање како што е тоа претходно објаснето во делот за кредитниот ризик погоре. Во табелата подолу се прикажани применетите проценти на резервирање од оштетување кај ставките на кредитите и авансите рангирани согласно интерниот систем на рангирање кој го применува Банката:

	2011		2010	
	Финансиски средства	Резерв. поради оштетување	Финансиски средства	Резерв. поради оштетување
А	84.42%	0.91%	77.62%	0.68%
Б	2.56%	0.30%	5.75%	0.61%
В	2.23%	0.58%	6.88%	1.85%
Г	2.57%	1.41%	1.60%	0.94%
Д	8.22%	7.93%	8.15%	6.80%
	100.00%	11.13%	100.00%	10.88%

Интерното рангирање му помага на Раководството при утврдувањето на постоење на објективен доказ за оштетување, според МСС 39, врз основа на следните критериуми утврдени од страна на Банката:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или каматата,
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот,
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање,
- Отпочнување на стечајни постапки,
- Влошување на конкурентната позиција на позајмувачот, и
- Намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Максимална изложеност на кредитен ризик

Максималната изложеност на кредитен ризик е прикажана преку евидентираните износи на финансиските средства во Извештајот за финансиската состојба, прикажани во табелата подолу (во илјади Денари):

	Парични средства и парични еквиваленти		Кредити и побарувања од банки		Кредити и побарувања од комитенти		Хартии од вредност расположливи за продажба		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		2011	Вкупно 2010
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010		
Катег. на ризик А	42,836	53,400	20,000	30,000	3,442,988	3,022,384	84,803	81,462	14,270	9,733	178,686	294,362	3,783,583	3,491,341
Катег. на ризик Б	-	-	-	-	104,512	225,176	-	-	298	387	9,476	635	114,286	226,198
Катег. на ризик В	1,273	1,151	-	-	91,258	269,222	-	-	1,775	1,539	261	8,090	94,567	280,002
Катег. на ризик Г	-	-	-	-	105,261	62,470	156	156	2,593	2,551	384	-	108,394	65,177
Катег. на ризик Д	-	-	-	-	336,298	319,401	72,691	75,787	74,754	70,421	-	29	483,743	465,638
Сметков. вредност пред исправка на вредноста	44,109	54,551	20,000	30,000	4,080,317	3,898,653	157,650	157,405	93,690	84,631	188,807	303,116	4,584,573	4,528,356
(Исправка на вредноста)	(1,065)	(1,110)	(200)	(300)	(455,357)	(426,145)	(73,619)	(76,681)	(70,911)	(66,404)	(7,052)	(5,035)	(608,204)	(575,675)
Нето сметков. вредност по исправка на вредноста на 31 декември	43,044	53,441	19,800	29,700	3,624,960	3,472,508	84,031	80,724	22,779	18,227	181,755	298,081	3,976,369	3,952,681
Недостасани и неоштетени	427,848	249,274	-	-	43,711	50,665	1,058,091	698,131	541	205	437,503	342,839	1,967,694	1,341,114
Нето сметков. вредност по исправка на вредноста на 31 декември	470,892	302,715	19,800	29,700	3,668,671	3,523,173	1,142,122	778,855	23,320	18,432	619,258	640,920	5,944,063	5,293,795

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик (во илјади Денари)

	Кредити и побарувања од комитенти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Првокласни инструменти за обезбедување:								
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Банката)	118,988	135,110	1,848	3,547	35,600	21,212	156,436	159,869
Гаранции од физички лица	3,967,371	3,234,169	54,835	38,630	484,288	248,282	4,506,494	3,521,081
Имот за сопствена употреба (станови, куќи)	2,429,290	1,908,687	134,505	103,715	179,687	155,911	2,743,482	2,168,313
Имот за вршење дејност	5,008,621	4,054,353	448,032	180,726	726,757	418,563	6,183,410	4,653,642
Залог на подвижен имот	1,220,310	1,360,212	18,149	33,171	54,533	56,658	1,292,992	1,450,041
Останати видови на обезбедување	187,811	312,878	20,654	9,808	9,842	39,335	218,307	362,021
	12,932,391	11,005,409	678,023	369,597	1,490,707	939,961	15,101,121	12,314,967

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Индустриски сектори

Следната табела дава преглед на изложеноста на Банката на кредитен ризик според евидентираните износи, категоризирани по индустриски сектори со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година (во илјади Денари):

	Парични средства и парични еквиваленти		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	-	-	78,564	117,272	-	-	9	36	9,053	11,762	87,626	129,070
Рударство и вадење на камен	-	-	-	-	6,606	7,770	-	-	-	-	4,026	245	10,632	8,015
Прехрамбена индустрија	-	-	-	-	42,292	78,705	-	-	777	34	4,311	20,848	47,380	99,587
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	-	-	139,660	206,695	-	-	5,807	6,128	13,901	21,272	159,368	234,095
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	-	-	56,713	33,121	-	-	81	143	2,938	1,705	59,732	34,969
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	-	-	132,750	175,625	21,357	21,357	232	47	32,007	15,344	186,346	212,373
Останата преработувачка индустрија	-	-	-	-	174,612	140,551	-	-	182	195	6,164	17,834	180,958	158,580
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	5	-
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	-	-	3,017	4,438	-	-	-	-	-	-	3,017	4,438
Градежништво	-	-	-	-	344,573	260,957	-	-	658	289	69,704	93,687	414,935	354,933
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и моторцикли	-	-	-	-	929,976	817,788	76	76	1,335	598	143,940	98,934	1,075,327	917,396
Транспорт и складирање	-	-	-	-	205,191	156,576	-	-	338	211	182,772	176,912	388,301	333,699
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-	-	-	-	29,202	31,924	-	-	1,566	51	2,104	1,988	32,872	33,963
Информации и комуникации	-	-	-	-	6,954	17,616	-	-	2	16	14	170	6,970	17,802
Финансиски дејности и дејности на осигурување	470,892	302,715	19,800	29,700	2,339	2,143	1,060,954	698,082	9,628	8,447	184	271	1,563,797	1,041,358
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	-	-	4,840	5,229	-	-	-	-	1	15	4,841	5,244
Стручни, научни и технички дејности	-	-	-	-	59,905	42,666	-	-	14	102	460	2,376	60,379	45,144

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)
Индустриски сектори (продолжува)

	Парични средства и парични еквиваленти		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Хартии од вредност расположливи за продажба		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно 2010	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010		
Административни и помошни услужни дејности	-	-	-	-	55,965	115,407	-	-	15	180	8,285	9,856	64,265	125,443
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	-	-	-	-	59,735	59,340	90	24	-	-	59,825	59,364
Образование	-	-	-	-	8,261	7,904	-	-	3	-	663	3,631	8,927	11,535
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	-	-	80,726	82,784	-	-	180	58	679	5,870	81,585	88,712
Уметност, забава и рекреација	-	-	-	-	6,323	3,908	-	-	1	560	-	17,989	6,324	22,457
Други услужни дејности	-	-	-	-	54,365	76,710	-	-	140	4	10,955	173	65,460	76,887
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	-	-	14,583	20,382	-	-	-	2	-	12,240	14,583	32,624
Физички лица	-	-	-	-	1,203,994	1,105,326	-	-	2,241	1,292	125,519	126,490	1,331,754	1,233,108
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	27,260	11,676	-	-	16	15	1,578	1,308	28,854	12,999
Вкупно	470,892	302,715	19,800	29,700	3,668,671	3,523,173	1,142,122	778,855	23,320	18,432	619,258	640,920	5,944,063	5,293,795

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Географска локација

Географска локација	Парични средства и парични еквиваленти		Кредити и побарувања од банки		Кредити и побарувања од комитенти		Хартии од вредност расположливи за продажба		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2011	2010	2011	2010	2011	2011	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Географска локација														
Република Македонија	39,291	27,326	19,800	29,700	3,668,671	3,523,173	1,142,122	778,855	23,320	18,432	619,258	640,920	5,512,462	5,018,406
Земји-членки на Европската унија	266,300	160,490	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	266,300	160,490
Европа (останато)	104,775	99,722	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	104,775	99,722
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	60,526	15,177	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60,526	15,177
Вкупно	470,892	302,715	19,800	29,700	3,668,671	3,523,173	1,142,122	778,855	23,320	18,432	619,258	640,920	5,944,063	5,293,795

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

3.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносен ризик е ризикот Банката да не може да обезбеди доволно средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивно достасување, или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци.

Банката е изложена на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, достасаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Управување со ризик на ликвидност

Под управување со ликвидносен ризик се подразбира управување со активата и пасивата на начин што ќе овозможи навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови на работење на Банката.

Банката има воспоставено Политика за управување со ликвидносен ризик, која е усвоена од страна на Надзорниот Одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Во политиката е дефиниран начинот на управување со ликвидноста на Банката преку утврдување на основните цели, основните компоненти на системот за управување со ликвидносен ризик (организациона структура, постапки и процедури за внатрешна контрола и ревизија, информативен систем, стрес тестирање и план за управување со ликвидносниот ризик во вонредни услови), основните елементи на процесот на одржување на соодветно ниво на ликвидност.

Банката има воспоставено процедури за управување со ликвидноста, кои се донесени од страна на Управниот Одбор на Банката и истите редовно се ревидираат.

Планирање и следење на приливите и одливите на паричните средства, воспоставување и одржување на соодветна рочна структура, следење на изворите на средства и нивна концентрација, стапки на ликвидност, интерни ликвидносни показатели, исполнување на законската обврска за задолжителна резерва во денари и девизи, анализа на денарска и девизна оперативна ликвидност, стрес тестирање и друго се методи кои се користат за управување со ликвидносниот ризик. Извештаите за ликвидност на редовна основа се доставуваат до Одборот за управување со ризици и до НБРМ на месечна основа.

Следните табели ги анализираат финансиските обврските на Банката, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на Извештајот за финансиската состојба до договорниот датум на доспевање.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

31 декември 2011	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	во илјади Денари	
						Над 5 години	Вкупно
Обврски							
Депозити на банки	25,228	61,513	3,000	-	-	-	89,741
Депозити на комитенти	2,125,072	909,739	1,675,605	577,257	233,963	-	5,521,636
Обврски по кредити	17,756	-	62,303	54,668	96,179	17,254	248,160
Останати обврски	61,504	98	273	440	437	-	62,752
Вкупно обврски	2,229,560	971,350	1,741,181	632,365	330,579	17,254	5,922,289
31 декември 2010							
Обврски							
Депозити на банки	24,871	92,777	3,000	-	-	-	120,648
Депозити на комитенти	2,138,749	623,479	1,341,144	358,033	-	-	4,461,405
Обврски по кредити	51,549	39,275	115,842	202,852	-	29,810	439,328
Останати обврски	51,564	-	-	-	-	-	51,564
Вкупно обврски	2,266,733	755,531	1,459,986	560,885	-	29,810	5,072,945

3.3 Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како што се промена во каматните стапки, промена во цена на капиталот, девизните курсеви и/или пазарните цени на хартиите од вредност ќе влијаат на приходот на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи лимити, со оптимизирање на приносот.

Каматен ризик

Банката е изложена на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарските активности претставува ризик од загуба којшто произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката.

Банката има воспоставено Политика за управување со ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, која е усвоена од страна на Надзорниот Одбор на Банката и истата редовно се ревидира. Со Политиката за управување со ризикот од промена на каматните стапки се дефинира начинот на поставеноста и/или спроведувањето на следните компоненти: оцена, следење и контрола на ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, лимити на изложеност на ризик, организациска структура за управување со ризикот од промена на каматните стапки, постапки и процедури за внатрешна контрола и ревизија, информативен систем и стрес тестирање.

При оцена на изложеноста на ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, Банката ги има во предвид сите позиции од портфолиото на банкарските активности коишто се чувствителни на промените на каматните стапки, поради што можат да влијаат врз добивката и сопствените средства на банката. Банката ја утврдува промената на економската вредност на портфолиото на банкарските активности како резултат на изложеноста на ризикот од промена на каматните стапки, со примена на стандарден каматен шок.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Банката, групирани според периодот на промена на каматните стапки на ден 31 декември 2011 и 2010 (во илјади Денари):

	Помалку од 1 мес.	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 мес.	Од 1 до 2 години	Од 2 до 5 години	Над 5 години	Некама- тоносно	Вкупно
Средства								
Парични средства и парични еквиваленти	831,548	-	-	-	-	-	367,884	1,199,432
Хартии од вредност чувани за тргување	-	-	-	-	-	-	7,546	7,546
Кредити на и побарувања од банки	19,800	-	-	-	-	-	-	19,800
Кредити и побарувања од комитенти	256,489	3,090,114	67,387	41,615	86,456	12,520	114,090	3,668,671
Хартии од вредност расположливи за продажба	998,356	59,735	-	-	-	-	84,031	1,142,122
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	41,890	41,890
	2,106,193	3,149,849	67,387	41,615	86,456	12,520	615,441	6,079,461
Обврски								
Депозити на банки	24,602	61,505	3,000	-	-	-	634	89,741
Депозити на комитенти	2,056,452	2,672,825	385,830	310,506	-	-	96,023	5,521,636
Обврски по кредити	15,451	-	62,275	54,668	96,180	17,254	2,332	248,160
Останати обврски	32	99	273	439	437	-	61,472	62,752
	2,096,537	2,734,429	451,378	365,613	96,617	17,254	160,461	5,922,289
Нето каматен ризик	9,656	415,420	(383,991)	(323,998)	(10,161)	(4,734)	454,980	157,172
31 декември 2010								
Вкупно средства	1,859,615	2,687,342	75,792	155,093	-	25,142	614,061	5,417,045
Вкупно обврски	2,202,667	2,393,525	57,247	187,476	-	29,810	202,220	5,072,945
Нето каматен ризик	(343,052)	293,817	18,545	(32,383)	-	(4,668)	411,841	344,100

Анализа на сензитивноста

Анализата на сензитивноста на каматни стапки е одредена врз основа на изложеноста на Банката на каматен ризик на денот на известувањето. Доколку на 31 декември 2011 и 2010 година каматните стапки би биле повисоки/пониски за 200 процентни поени, а сите други варијабли непроменети, добивката на Банката за годината што заврши на 31 декември 2011 би била пониска/повисока за 5,956 илјади Денари (2010: повисока/пониска 1,355 илјади Денари).

Останатите компоненти на капиталот би биле повисоки/пониски за 21,162 илјади Денари (2010: 13,963 илјади Денари).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Валутен ризик

Банката е изложена на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Табелата подолу ја сумира нето девизната позиција на Банката на 31 декември 2011 и 2010 година (во илјади Денари):

	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП	Други валути	Вкупно
31 декември 2011							
Средства							
Парични средства и парични еквиваленти	462,496	472,492	206,345	29,515	3,409	25,175	1,199,432
Средства за тргување	7,546	-	-	-	-	-	7,546
Кредити и побарувања од банки	19,800	-	-	-	-	-	19,800
Кредити и побарувања од други комитенти	1,869,219	1,799,452	-	-	-	-	3,668,671
Вложувања во хартии од вредност	1,082,387	59,735	-	-	-	-	1,142,122
Останати побарувања	33,071	5,040	3,779	-	-	-	41,890
	3,474,519	2,336,719	210,124	29,515	3,409	25,175	6,079,461
Обврски							
Депозити на банки	3,011	86,730	-	-	-	-	89,741
Депозити на други комитенти	3,387,064	1,868,503	209,737	29,077	2,952	24,303	5,521,636
Обврски по кредити	5,657	242,503	-	-	-	-	248,160
Останати обврски	58,996	3,564	-	101	91	-	62,752
	3,454,728	2,201,300	209,737	29,178	3,043	24,303	5,922,289
Нето- позиција	19,791	135,419	387	337	366	872	157,172
31 декември 2010							
Вкупно средства	2,983,075	2,220,063	156,865	28,910	2,578	25,554	5,417,045
Вкупно обврски	2,794,438	2,066,408	156,317	28,834	2,252	24,696	5,072,945
Нето девизна позиција	188,637	153,655	548	76	326	858	344,100

Следната табела ја прикажува сензитивноста на Банката на зголемување на Денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странските валути за 1% и/или 5%. Негативен износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% и/или 5%. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% и/или 5%, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу (во илјади Денари).

	Промена во 2011	Промена во 2010	2011 Добивка или загуба (во илјади Денари)	2010
ЕУР	1%	1%	(1,354)	(1,537)
УСД	5%	5%	(19)	(27)
Останати валути	1%	1%	(16)	(13)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

3.4 Оперативен ризик

Банката е изложена на останати ризици кои се дефинирани како оперативни ризици. Овие ризици се поврзани со недостатоци или грешки во внатрешните процеси, системи или човечка грешка кои се јавуваат како резултат на надворешни случувања.

3.5 Проценка на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на проценките направени од Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Согласно МСФИ 7, Банката ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Нивото, во рамките на кое финансиското средство или обврска е класифицирано, е утврдено врз основа на најниското ниво на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност.

Финансиските средства и обврски кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади Денари):

2011	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Хартии од вредност расположливи за продажба	-	1,142,122	-	1,142,122
Хартии од вредност чувани за тргување	7,546	-	-	7,546
2010	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Хартии од вредност расположливи за продажба	-	778,855	-	778,855
Хартии од вредност чувани за тргување	8,460	-	-	8,460

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Проценка на објективната вредност (продолжува)

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиската состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу (во илјади Денари):

	Кредити и побарувања	Останати средства по амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2011				
Средства				
Парични средства и парични еквиваленти	1,199,432	-	1,199,432	1,199,432
Кредити и побарувања од банки	19,800	-	19,800	19,800
Кредити и побарувања од комитенти	3,668,671	-	3,668,671	3,668,671
Останати побарувања	32,801	-	32,801	32,801
	4,920,704	-	4,920,704	4,920,704
Обврски				
Депозити на банки	-	89,741	89,741	89,741
Депозити на комитенти	-	5,521,636	5,521,636	5,521,636
Обврски по кредити	-	248,160	248,160	248,160
Останати обврски	-	39,080	39,080	39,080
	-	5,898,617	5,898,617	5,898,617
31 декември 2010				
Средства				
Парични средства и парични еквиваленти	1,043,371	-	1,043,371	1,043,371
Кредити и побарувања од банки	29,700	-	29,700	29,700
Кредити и побарувања од комитенти	3,523,173	-	3,523,173	3,523,173
Останати побарувања	25,942	-	25,942	25,942
	4,622,186	-	4,622,186	4,622,186
Обврски				
Депозити на банки	-	120,648	120,648	120,648
Депозити на комитенти	-	4,461,405	4,461,405	4,461,405
Обврски по кредити	-	439,328	439,328	439,328
Останати обврски	-	34,425	34,425	34,425
	-	5,055,806	5,055,806	5,055,806

Кредити и побарувања од банки

Побарувањата од банки ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани. Објективната вредност на пласманите во банки поради нивната краткорочност, соодветствува со нивната евидентирана вредност.

Кредити и побарувања од комитенти

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Кредитите и побарувањата имаат претежно флукуирачка каматна стапка. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)**

**Проценка на објективната вредност (продолжува)
Останати финансиски средства**

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со мала доспеаност.

Депозити и обврски по кредити

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматносните депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со варијабилни каматни стапки е нивната сметководствена вредност на денот на изготвувањето на Извештајот за финансиска состојба.

Обврските по кредити се пресметуваат претежно по флукуирачки каматни стапки и поради прилагодувањето кон каматните стапки сметководствената вредност не е материјално различна од нивната објективна вредност.

Останати финансиски обврски

Објективната вредност на останатите обврски, со оглед на краткиот рок на достасување, се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност.

3.5 Управување со капиталот

Цели на Банката во поглед на управувањето со капиталот се да соодветствува со барањата за капитал согласно регулативата на Народна Банка на Република Македонија и да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на Банката.

Со состојба на 31 декември 2011 година сопствените средства на Банката изнесуваат 889,026 илјади Денари (2010: 895,575 илјади Денари), досекаадекватноста на капиталот пресметана согласно регулативата на НБРМ изнесува 16.85% (2010: 17.93%).

3.6 Усогласеност со законските одредби и одредбите од договорите за долгорочни кредити

Усогласеност со законската регулатива

Со состојба на 31 декември 2011, Банката е во целост усогласена со законската и подзаконската регулатива на НБРМ.

Во текот на 2011 година од страна на Народна Банка на Република Македонија на Банката и беа изречени мерки: писмено предупредување и препорака. Мерките се изречени врз основа на наодите од Записникот за извршена делумна теренска контрола на Банката во втората половина од 2010 година.

Банката веднаш презеде активности за нивно отстранување, а за истото НБРМ беше редовно известувана и помеѓу НБРМ и Банката е потпишана спогодба за отстранување на неусогласеност.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици од финансирање (продолжува)

Усогласеност со законските одредби и одредбите од договорите за долгорочни кредити
(продолжува)

Усогласеност со одредбите од договорот за долгорочен кредит и акционерскиот договор

Со состојба на 31 декември 2011 година, Банката не е во согласност со одредени одредби од договорот за долгорочен кредит склучен со Европската Банка за Обнова и Развој (ЕБОР) и Акционерскиот договор склучен помеѓу Банката и двата мнозински акционери за следниве одредби од договорите:

- Со состојба на 31 декември 2011 година, изложеноста на Банката кон поединечна странка изнесува 157,521 илјади Денари или 17.6% од сопствените средства на Банката. Согласно договорот со ЕБОР, овој коефициент не треба да надмине 15%;
- Со состојба на 31 декември 2011 година, кредитите и побарувањата од комитенти на Банката кои доцнат повеќе од 60 дена изнесуваат 11.0% во однос на вкупните кредити и побарувања. Согласно договорот со ЕБОР, овој коефициент треба да биде помал од 10%;
- Со состојба на 31 декември 2011 година, кредитите и побарувањата од комитенти на Банката од кредитната линија на ЕБОР кои доцнат повеќе од 30 дена изнесуваат 18.7% во однос на вкупните кредити и побарувања. Согласно договорот со ЕБОР, овој коефициент треба да биде помал од 3%;
- Со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2011, оперативните трошоци во однос на оперативните приходи изнесуваат 86.8%. Согласно договорот со ЕБОР, овој коефициент не треба да надмине 60%;
- Со состојба на 31 декември 2011 година, превземените средства изнесуваат 6.8% во однос на вкупната актива на Банката. Согласно договорот со ЕБОР, овој коефициент не треба да надмине 5%.

Понатаму, согласно горенаведените договори, Банката, без претходна согласност на ЕБОР не треба да објавува и плаќа дивиденди. Во тек на 2011 година, Банката објави и плати дивиденди на акционерите во бруто износ од 38,802 илјади Денари.

4 Значајни сметководствени проценки

Банката врши проценки и претпоставки кои влијаат врз објавените износи на средства и обврски во рамките на следната финансиска година. Проценките постојано се предмет на проверка и се базираат на минати искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања од идни настани за кои се верува дека се разумни во однос на околностите во кои се јавуваат.

4.1 Оштетување на кредити одобрени на комитенти

Банката месечно го проверува своето кредитно портфолио со цел проценка на неговата оштетеност. При одредувањето на потребата за признавање на загуба од оштетување во Извештајот за сеопфатната добивка, Банката проценува дали постојат евидентни докази кои укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификување на намалувањето на ниво на поединечен кредит во рамките на портфолиото на кредити и побарувања. Раководството употребува проценки базирани на минати искуства поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките кои се користат за проценка на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

4.2 Оштетување на хартии од вредност расположливи за продажба

Банката утврдува дека постои оштетување кај вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба тогаш кога постои значителен пад на објективната вредност под нивото на нивната набавна вредност. Одредувањето на тоа што е значајно или пролонгирано бара соодветна проценка. Во формирањето на оваа проценка, помеѓу останатите фактори, Банката ја оценува нормалната непостојаност кај цените на акциите. Понатаму, оштетувањето може да биде соодветно кога постои доказ за влошување на финансиската состојба на инвеститорот, успешноста на индустрискиот сектор, промени во технологијата, како и оперативните и финансиски парични текови.

4.3 Оштетување на превземените средства

Превземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се состојат од недвижности и опрема добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања, кои се чуваат со цел за нивна понатамошна продажба. Истите не се користат за извршување на основните активности на Банката. Овие средства се признаени според пониската вредност помеѓу евидентираната вредност и проценетата објективна вредност намалена за очекуваните трошоци за нивна продажба. Банката планира да ги продаде овие средства во период до пет години од моментот на нивното стекнување. Меѓутоа, пазарот за одредени видови на колатерали во Република Македонија не е доволно развиен и како резултат на тоа Раководството на Банката прави проценки на очекуваните приливи намалени за трошоците на продажба од овие средства врз основа на повеќе фактори, вклучувајќи и независни проценки на вредноста. Сепак, фактичките износи кои би се реализирале, може да се разликуваат од направените проценки од страна на Раководството.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Значајни сметководствени проценки (продолжува)

4.4 Корисниот век на средствата кои се амортизираат

Раководството врши проверка на корисниот век на средствата кои се амортизираат на секој датум на известување. На 31 декември 2011 година, Раководството проценило дека корисниот век го претставува очекуваното користење на средството од страна на Банката. Евидентираните износи се анализирани во Белешка 25 и 26. Меѓутоа, фактичките резултати може да варираат заради техничка неупотребливост, особено која се однесува на софтверот и ИТ опремата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

5 Известување според сегменти

Известувањето според сегментите се врши по оперативните сегменти на Банката. Оперативен сегмент е компонента од активностите на Банката за која што се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- Надзорниот одбор на Банката ги разгледува оперативните резултати кај одделниот оперативен сегмент на редовна основа (најмалку полугодишно), со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности на тој сегмент;
- достапни се одделни финансиски информации за сегментот.

Банката обелоденува информации одделно за секој значаен оперативен сегмент. Еден оперативен сегмент се оценува како значаен доколку е исполнет кој било од следниве квантитативни прагови:

- приходот на сегментот (ги вклучува и приходите од трансфери помеѓу сегментите) учествува со 10% или повеќе во вкупните приходи на банката;
- апсолутниот износ на добивката или загубата на сегментот претставува 10% или повеќе од повисокиот апсолутен износ помеѓу: а) вкупната добивка на сите оперативни сегменти на Банката коишто прикажале добивка, или б) вкупната загуба на сите оперативни сегменти на Банката коишто прикажале загуба;
- средствата на сегментот учествуваат со 10% или повеќе во вкупните средства на Банката.

Банката треба да прикаже информација за концентрацијата на нејзините деловните активности кон одделни значајни клиенти. Значаен клиент е оној од којшто банката остварува 10% или повеќе од вкупните приходи или вкупните расходи на Банката. Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година Банката нема значајни клиенти.

Банката треба да прикаже анализа на нејзините деловни активности според географските подрачја каде што тие се извршуваат, и тоа за следниве географски подрачја:

- земји членки на Европската унија;
- други европски земји, надвор од Европската унија;
- земји надвор од Европа, членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД);
- други земји.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Известување според сегменти (продолжува)

Оперативни сегменти

Во илјади Денари

	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Сите останати незначајни сегменти (Држава и Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата)			Неалоцирано	Вкупно
2011								
Нето-приходи/(расходи) од камата	29,664	218,948	-	-	-	(2,249)	-	246,363
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	44,138	63,149	-	-	-	1,246	-	108,533
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	(611)	(611)
Останати оперативни приходи	-	4,421	-	-	-	-	28,656	33,077
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	73,802	286,518	-	-	-	(1,003)	28,045	387,362
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(272)	(44,430)	-	-	-	74	-	(44,628)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(9,466)	(9,466)
Амортизација и депрецијација	-	-	-	-	-	-	(37,575)	(37,575)
Останати расходи	-	-	-	-	-	-	(280,687)	(280,687)
Вкупно расходи по сегмент	(272)	(44,430)	-	-	-	74	(327,728)	(372,356)
Финансиски резултат по сегмент	73,530	242,088	-	-	-	(929)	(299,683)	15,006
Данок од добивка								(691)
Добивка/(загуба) за финансиската година								14,315
Вкупна актива по сегмент	1,233,527	4,770,324	-	-	-	72,936	-	6,076,787
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	770,864	770,864
Вкупна актива	1,233,527	4,770,324	-	-	-	72,936	770,864	6,847,651
Вкупно обврски по сегмент	3,754,358	1,913,280	-	-	-	191,900	-	5,859,538
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	69,803	69,803
Вкупно обврски	3,754,358	1,913,280	-	-	-	191,900	69,803	5,929,341

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Известување според сегменти (продолжува)
Оперативни сегменти (продолжува)

	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Сите останати незначајни сегменти (Држава и Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата)			Во илјади Денари	
				Неалоцирано	Вкупно			
2010								
Нето-приходи/(расходи) од камата	23,581	187,808	-	-	-	16,654	-	228,043
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	35,774	58,710	-	-	-	1,064	-	95,548
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	(1,659)	(1,659)
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	4,060	-	-	-	-	69,613	73,673
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	59,355	250,578	-	-	-	17,718	67,954	395,605
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(20,986)	28,102	-	-	-	62	-	7,178
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	(21,167)	(21,167)
Амортизација и депрецијација	-	-	-	-	-	-	(34,205)	(34,205)
Останати расходи	-	-	-	-	-	-	(288,818)	(288,818)
Вкупно расходи по сегмент	(20,986)	28,102	-	-	-	62	(344,190)	(337,012)
Финансиски резултат по сегмент	38,369	278,680	-	-	-	17,780	(276,236)	58,593
<u>Данок од добивка</u>								(3,422)
Добивка/(загуба) за финансиската година								55,171
Вкупна актива по сегмент	1,110,573	2,389,900	-	-	-	1,066,073	-	4,566,546
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	1,454,229	1,454,229
Вкупна актива	1,110,573	2,389,900	-	-	-	1,066,073	1,454,229	6,020,775
Вкупно обврски по сегмент	2,815,783	1,410,571	-	-	-	795,026	-	5,021,380
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	56,600	56,600
Вкупно обврски	2,815,783	1,410,571	-	-	-	795,026	56,600	5,077,980

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Известување според сегменти (продолжува)

Географски подрачја

								Во илјади Денари	
	Република Македонија	Земји членки на ЕУ	Европа (остана- ти)	Земји членки на ОЕЦД	Останато	Сите останати незначајни географски сегменти	Неалоци- рано	Вкупно	
2011									
Вкупно приходи	391,529	(4,167)	-	-	-	-	-	-	387,362
Вкупна актива	6,204,998	603,199	39,454	-	-	-	-	-	6,847,651
2010									
Вкупно приходи	406,769	(11,251)	87	-	-	-	-	-	395,605
Вкупна актива	5,555,400	426,935	38,440	-	-	-	-	-	6,020,775

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

6 Нето приходи / (расходи) од камата

	2011	2010
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	9,670	8,569
Кредити на и побарувања од банки	4,084	418
Кредити на и побарувања од комитенти	408,514	403,179
Хартии од вредност расположливи за продажба	22,706	45,511
Вкупно приходи од камата	444,974	457,677
Расходи за камата		
Депозити на банки	2,899	1,320
Депозити на други комитенти	179,882	205,395
Обврски по кредити	15,817	22,919
Останати обврски	13	-
Вкупно расходи за камата	198,611	229,634
	246,363	228,043

7 Нето приходи / (расходи) од провизии и надомести

	2011	2010
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	34,696	31,988
Платен промет		
- во земјата	58,238	49,092
- со странство	23,385	23,707
Акредитиви и гаранции	9,267	10,425
Брокерско работење	3,355	1,352
Комисиски и доверителски активности	24	-
Останато	1,437	612
Вкупно приходи од провизии и надомести	130,402	117,176
Расходи од провизии и надомести		
Кредитирање	2,618	3,328
Платен промет		
- во земјата	12,101	10,644
- со странство	3,268	3,740
Брокерско работење	414	439
Останато	3,468	3,477
Вкупно расходи од провизии и надомести	21,869	21,628
Нето- приходи/(расходи) од провизии и надомести	108,533	95,548

8 Нето приходи / (расходи) од хартии од вредност чувани за тргување

	2011	2010
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност на нето-основа		
- реализирана	(59)	(8)
- нереализирана	(854)	(2,344)
Приходи од дивиденда од хартии од вредност чувани за тргување	302	693
	(611)	(1,659)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

9 Приходи од дивиденди

	2011	2010
Дивиденда од сопственичките инструменти расположиви за продажба	4,421	4,060
	4,421	4,060

10 Останати приходи од дејноста

	2011	2010
Наплатени претходно отпишани побарувања	4,228	7,328
Добивка од продажбата на превземени средства	3,945	13,016
Приходи од отпис по одлука на Управен одбор	1,849	-
Приходи од кирии	344	313
Добивка од продажбата на недвижности, постројки и опрема	-	125
Приходи од добиени судски спорови	-	33,784
Останато	3,564	1,435
	13,930	56,001

11 Исправка на вредноста на финансиски средства, на нето основа

	2011	2010
<i>Расход/(приход) за годината</i>		
Парични средства и парични еквиваленти (Бел. 18)	(43)	(38)
Кредити и побарувања од банки (Бел. 20)	(100)	300
Кредити и побарувања од комитенти (Бел. 21)	38,124	132,890
Хартии од вредност расположливи за продажба (Бел. 22)	33	76
Останати побарувања (Бел. 23)	4,591	(139,800)
Посебна резерва и резервирања (Бел. 30)	2,023	(606)
	44,628	(7,178)

12 Загуби од оштетување на нефинансиски средства, на нето основа

	2011	2010
<i>Расход/(приход) за годината</i>		
Превземени средства (Бел. 24)	(9,466)	21,167
	(9,466)	21,167

13 Трошоци за вработените

	2011	2010
Краткорочни користи за вработените		
- Плати	83,711	78,955
- Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	39,805	37,457
	123,516	116,412
Останато		
- Надомести на вработените врз основа на колективни договори	2,052	1,658
	2,052	1,658
	125,568	118,070

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

14 Амортизација и депрецијација

	2011	2010
Амортизација на нематеријалните средства (Белешка 25)		
Купен софтвер од надворешни добавувачи	5,438	3,458
Останати нематеријални средства	853	759
	6,291	4,217
Депрецијација на недвижности, постројки и опрема (Белешка 26)		
Градежни објекти	7,874	7,933
Транспортни средства	1,750	1,450
Мебел и канцелариска опрема	9,062	9,692
Останата опрема	10,429	8,841
Други ставки на недвижности, постројки и опрема	494	451
Вложувања во недвижности, постројки и опрема земени под закуп	1,675	1,621
	31,284	29,988
	37,575	34,205

15 Останати расходи од дејноста

	2011	2010
Материјали и услуги	72,315	67,564
Трошоци за кирии	33,548	32,001
Премии за осигурување на депозитите	22,206	20,167
Административни и трошоци за маркетинг	11,352	13,070
Премии за осигурување на имотот и на вработените	3,169	3,022
Трошоци за судски спорови	2,848	29,009
Останати даноци и придонеси	1,987	766
Загуба од продажба на превземени средства	1,595	23
Загуба од продажба на недвижности и опрема	1,120	-
Останато	4,979	5,126
	155,119	170,748

16 Данок на добивка

Компоненти на данок на добивка

	2011	2010
Тековен данок	691	3,422
Одложениот данок	-	-
	691	3,422

Усогласување

Во продолжение е усогласувањето на вкупниот данок на добивка во Извештајот за сеопфатната добивка за годините која завршија на 31 декември 2011 и 2010 година.

	2011	2010
Ефект од расходи / (приходи) за тековниот данок од добивка за годината	691	3,422
	691	3,422

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Данок на добивка (продолжува)

Движења на временските разлики во текот на 2011 и 2010 година

Кредити и побарувања од комитенти

01 Јануари 2010	(1,860)
Признаени во Извештајот за сеопфатна та добивка во текот на 2010 година	1,860
31 декември 2010/ 01 Јануари 2011	-
Признаени во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на 2011 година	-
31 декември 2011	-

17 Заработка по акција

Основната заработка по акција е пресметана така што нето добивката за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

	2011	2010
Добивка која припаѓа на акционерите	14,315	55,171
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето добивка која припаѓа на имателите на обични акции	14,315	55,171
Пондериран просечен број на обични акции	907,888	907,769
Основна и разводнета заработка по акција (Денари по акција)	16	61

18 Парични средства и парични еквиваленти

	2011	2010
Парични средства во благајна	165,786	128,592
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	351,100	421,404
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	215,153	186,477
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	25,213	27,602
Орочени депозити со период на доспевање до три месеци	231,376	88,823
Останати краткорочни високо ликвидни средства	603	674
(Исправка на вредноста)	(1,063)	(1,110)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за парични текови	988,168	852,462
Задолжителни депозити во странска валута	211,051	189,986
Ограничени депозити	215	923
(Исправка на вредноста)	(2)	-
	1,199,432	1,043,371
	2011	2010
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	1,110	1,119
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)		
- дополнителна исправка на вредноста	2,804	3,627
- (ослободување на исправката на вредноста)	(2,847)	(3,665)
Ефект од курсни разлики	(2)	29
Состојба на 31 декември	1,065	1,110

Со состојба на 31 декември 2011 година, паричните средства и паричните еквиваленти го вклучуваат износот од 400,620 илјади Денари (2010: 375,227 илјади Денари) кој претставува задолжителна резерва во Денари.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Парични средства и парични еквиваленти (продолжува)

Согласно Одлука за задолжителна резерва донесена од страна на Народна Банка на Република Македонија, стапката на задолжителна резерва на банката изнесува 10% за обврски во домашна валута, 20% за обврски во домашна валута со валутна клаузула и 13% за обврски во странска валута. Основата на задолжителната резерва се утврдува како просек од состојбата на обврските од билансите на Банката за секој календарски ден од претходниот месец. Периодот на исполнување на задолжителната резерва е од 11ти во тековниот месец до 10ти во следниот месец.

Задолжителната резерва во Денари Банката ја исполнува на просечно ниво. Задолжителната резерва на Банката во девизи се издвојува на посебни девизни сметки на НБРМ во странство и се исполнува во евра на фиксно ниво.

Каматната стапка на задолжителната резерва во Денари во текот на 2011 и 2010 година изнесуваше 2% годишно. Каматната стапка на задолжителната резерва во девизи во текот на 2011 и 2010 година изнесуваше 0.1% годишно.

Ограничените депозити во износ од 215 илјади Денари (2010: 923 илјади Денари) претставуваат гарантен фонд во останати финансиски институции (2010: обезбедување за ностро покриени акредитиви).

19 Хартии од вредност чувани за тргување

	2011	2010
Сопственички инструменти во нефинансиски домашни друштва	7,546	8,460
	7,546	8,460
<i>Котирани</i>	7,546	8,460
	7,546	8,460

20 Кредити и побарувања од банки

	2011		2010	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Орочени депозити, со период на доспевање над три месеци				
- домашни банки	20,000	-	30,000	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	20,000	-	30,000	-
(Исправка на вредноста)	(200)	-	(300)	-
	19,800	-	29,700	-

Движењето на исправката на вредноста за кредити и побарувања од банки е како што следи:

	2011	2010
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	300	-
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)		
- дополнителна исправка на вредноста	200	750
- (ослободување на исправката на вредноста)	(300)	(450)
Состојба на 31 декември	200	300

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

21 Кредити и побарувања од комитенти

А. Структура на кредитите и побарувањата од комитенти според видот на должникот

	2011		2010	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
- побарувања по главница	1,680,988	1,029,582	1,605,107	1,038,507
- побарувања врз основа на камати	19,818	-	20,658	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
- побарувања по главница	-	13,329	18,508	4,219
- побарувања врз основа на камати	52	-	229	-
Финансиски друштва, освен банки				
- побарувања по главница	5,113	-	-	-
- побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
- побарувања по главница				
станбени кредити	1,318	143,397	1,646	114,876
потрошувачки кредити	97,596	592,110	95,884	516,102
автомобилски кредити	19,681	95,622	20,411	133,295
хипотекарни кредити	11,402	143,071	21,481	113,935
кредитни картички	26,588	94,594	27,416	99,154
останати кредити	128,221	11,008	102,895	5,159
- побарувања врз основа на камати	10,538	-	9,836	-
Тековна доспеаност	668,343	(668,343)	406,304	(406,304)
Вкупно кредити на и побарувања од комитенти пред исправката на вредноста	2,669,658	1,454,370	2,330,375	1,618,943
(Исправка на вредноста)	(242,080)	(213,277)	(135,629)	(290,516)
	2,427,578	1,241,093	2,194,746	1,328,427

Со состојба на 31 декември 2011 година, нефункционалните кредити вклучени во кредитите и побарувањата по комитенти изнесуваат 361,555 илјади Денари (2010: 415,084 илјади Денари). Непризнаената камата по овие кредити изнесува 81,433 илјади Денари (2010: 74,638 илјади Денари).

Со состојба на 31 декември 2011 година, дел од побарувањата по кредити во бруто износ од 125,753 илјади Денари се заложени заради обезбедување на обврски по кредити од кредитна линија на МБПР (Белешка 29).

	2011	2010
Движење на исправката на вредноста на поединечна основа		
Состојба на 1 јануари	426,145	308,634
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)		
- дополнителна исправка на вредноста	259,883	389,469
- (ослободување на исправката на вредноста)	(221,759)	(256,579)
Ефект од курсни разлики	(7)	70
(Отпишани побарувања)	(8,905)	(15,449)
Состојба на 31 декември	455,357	426,145

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Кредит и побарувања од комитенти (продолжува)

Б. Структура на кредитите и побарувањата од комитенти според видот на обезбедувањето

	2011	2010
Првокласни инструменти за обезбедување		
- Парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	90,677	107,059
Гаранции од физички лица	1,086,227	814,297
Залог на недвижен имот		
- Имот за сопствена употреба	814,627	568,470
- Имот за вршење дејност	1,333,896	1,406,283
Залог на подвижен имот	244,842	329,031
Останати видови обезбедување	66,958	121,995
Необезбедени	31,444	176,038
	3,668,671	3,523,173

22 Хартии од вредност расположливи за продажба

	2011	2010
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	998,356	638,790
Државни записи	59,735	59,340
	1,058,091	698,130
Некотирани	1,058,091	698,130
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	24,828	24,828
Останати сопственички инструменти	132,822	132,578
	157,650	157,406
Котирани	106,418	103,078
Некотирани	51,232	54,328
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба пред исправката на вредноста	1,215,741	855,536
(Исправка на вредноста)	(73,619)	(76,681)
	1,142,122	778,855

Движењето на исправката на вредноста за финансиски средства расположливи за продажба е како што следи:

	2011	2010
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	76,681	76,610
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)		
- дополнителна исправка на вредноста	33	76
- (ослободување на исправката на вредноста)	-	-
(Отпишани побарувања)	(3,095)	(5)
Состојба на 31 декември	73,619	76,681

Благајничките записи издадени од НБРМ се со рок на достасување од 28 дена (2010: 28 дена) и каматни стапки во висина од 4 % годишно (2010: од 4% годишно).

Државните записи издадени од Министерство за финансии се со рок на достасување од 3 месеци (2010: 6 месеци) и каматни стапки во висина од 4.1% годишно (2010: од 4.4% годишно).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

23 Останати побарувања

	2011	2010
Побарувања од купувачите	10,887	7,029
Однапред платени трошоци	6,415	6,245
Побарувања за провизии и надомести	6,407	4,469
Побарувања за данок на добивка	2,674	1,299
Побарувања од вработените	65	16
Останати побарувања		
- Сомнителни и спорни побарувања од поврзани субјекти за продажба на превземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	36,507	36,507
- Материјали и ситен инвентар	8,803	7,466
- Побарувања за повеќе платен персонален данок	4,199	4,199
- Сомнителни и спорни побарувања од судски спорови нотарски трошоци	6,940	4,439
- Сомнителни и спорни побарувања од правно лице	3,605	3,605
- Сомнителни и спорни побарувања од вработени за кусоци	7,341	7,341
- Побарувања во девизи од Money Gram	6,339	6,601
- Останато	12,619	10,674
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	112,801	99,890
(Исправка на вредноста)	(70,911)	(66,404)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	41,890	33,486
	2011	2010
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	66,404	215,799
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)		
- дополнителна исправка на вредноста	7,984	216,849
- (ослободување на исправката на вредноста)	(3,393)	(356,649)
Ефект од курсни разлики	-	10
(Отпишани побарувања)	(84)	(9,605)
Состојба на 31 декември	70,911	66,404

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

24 Превземени средства

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вреднос.	Вкупно
Набавна вредност						
Состојба на 1 јануари 2010	-	168,371	17,825	25,918	62,092	274,206
превземени во текот на годината	8,339	31,521	21,128	36,878	462	98,328
(продадени во текот на годината)	-	(27,841)	(52)	(2,442)	(996)	(31,331)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	(991)	(991)
На 31 декември 2010	8,339	172,051	38,901	60,354	60,567	340,212
Состојба на 1 јануари 2011	8,339	172,051	38,901	60,354	60,567	340,212
превземени во текот на годината	9,953	146,316	16,435	39,029	400	212,133
(продадени во текот на годината)	(53)	(1,417)	(2,822)	(14,266)	(76)	(18,634)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	(400)	(400)
Состојба на 31 декември 2011	18,239	316,950	52,514	85,117	60,491	533,311
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2010	-	-	3,379	473	36,227	40,079
Загуба поради оштетување во текот на годината	-	9,951	5,826	100	5,290	21,167
(продадени во текот на годината)	-	-	(19)	-	-	(19)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2010	-	9,951	9,186	573	41,517	61,227
Состојба на 1 јануари 2011	-	9,951	9,186	573	41,517	61,227
Загуба поради оштетување во текот на годината	-	3,553	1,448	-	4,465	9,466
(продадени во текот на годината)	-	-	(14)	(473)	-	(487)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2011	-	13,504	10,620	100	45,982	70,206
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2010	-	168,371	14,446	25,445	25,865	234,127
на 31 декември 2010	8,339	162,100	29,715	59,781	19,050	278,985
На 31 декември 2011	18,239	303,446	41,894	85,017	14,509	463,105

Со состојба на 31 декември 2011 година, превземените средства на Банката врз основа на ненаплатени побарувања се со вкупна сметководствена вредност од 463,105 илјади Денари. Нивната објективна вредност на 31 декември 2011 година изнесува 585,229 илјади Денари. Овие средства вклучуваат имот со нето евидентирана вредност од 88,042 илјади Денари, за кои на 31 декември 2011 година Банката не поседува имотни листови. Според информациите добиени од Раководството, овие недвижности на Банката се во катастарски општини во кои се уште не е воспоставена евиденција на имотни листови. За овие недвижности Банката поседува други соодветни документи за сопственост (поседовни листови, договори за купопродажба, решенија за градба) кои се во согласност со Законот за сопственост. Последователно и до датумот на овој Извештај, Банката обезбеди имотни листови за дел од горенаведените превземени средства и на датумот на овој Извештај, нето евидентираната вредност на превземени средства врз основа на ненаплатени побарувања, за кои Банката не поседува имотни листови, изнесува 57,214 илјади Денари.

25 Нематеријални средства

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Со состојба на 31 декември 2011 година, нематеријалните средства во целост се состојат од купен софтвер од надворешни добавувачи и други интерно развиени нематеријални средства. Движењата во евидентираната вредност за разгледуваните периоди е како што следи:

	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Останати нематеријални средства	Вкупно
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари 2010	25,550	3,529	29,079
Зголемувања преку нови набавки	2,601	737	3,338
Пренос од недвижности и опрема во подготовка	11,724	-	11,724
Состојба на 31 декември 2010	39,875	4,266	44,141
Состојба на 1 јануари 2011	39,875	4,266	44,141
Зголемувања преку нови набавки	1,110	862	1,972
Пренос од недвижности и опрема во подготовка	2,894	-	2,894
Состојба на 31 декември 2011	43,879	5,128	49,007
Акумулирана амортизација			
Состојба на 1 јануари 2010	18,044	307	18,351
Амортизација за годината	3,458	759	4,217
Состојба на 31 декември 2010	21,502	1,066	22,568
Состојба на 1 јануари 2011	21,502	1,066	22,568
Амортизација за годината	5,438	853	6,291
Состојба на 31 декември 2011	26,940	1,919	28,859
Нето сметководствена вредност			
На 1 јануари 2010	7,506	3,222	10,728
На 31 декември 2010	18,373	3,200	21,573
На 31 декември 2011	16,939	3,209	20,148

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

26 Недвижности, постројки и опрема

А. Усогласување на сегашна сметководствена вредност

	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелар. опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности, постројки и опрема	Недвижности, постројки и опрема во подготовка	Вложување во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност								
Состојба на 1 јануари 2010	313,318	7,500	104,172	35,754	4,100	4,503	8,104	477,451
Зголемувања	-	558	5,921	14	107	30,154	-	36,754
Пренос од недвижности и опрема во подготовка	2,007	991	-	16,285	702	(20,015)	30	-
(Отуѓување и отпис)	-	(1,620)	(944)	-	-	-	-	(2,564)
Пренос во нематеријални средства	-	-	-	-	-	(11,724)	-	(11,724)
На 31 декември 2010	315,325	7,429	109,149	52,053	4,909	2,918	8,134	499,917
Состојба на 1 јануари 2011	315,325	7,429	109,149	52,053	4,909	2,918	8,134	499,917
Зголемувања	-	2,632	5,258	1,781	172	6,948	522	17,313
Пренос од недвижности и опрема во подготовка	3,071	336	486	369	290	(5,951)	1,399	-
(Отуѓување и отпис)	(4,148)	(62)	(17,639)	(1,931)	-	-	-	(23,780)
Пренос во нематеријални средства	-	-	-	-	-	(2,894)	-	(2,894)
Состојба на 31 декември 2011	314,248	10,335	97,254	52,272	5,371	1,021	10,055	490,556
Акумулирана депрецијација								
Состојба на 1 јануари 2010	59,595	3,929	84,815	17,491	1,011	-	2,480	169,321
Депрецијација за годината	7,933	1,450	9,692	8,841	451	-	1,621	29,988
(Отуѓување и отпис)	-	(1,620)	(944)	-	-	-	-	(2,564)
Состојба на 31 декември 2010	67,528	3,759	93,563	26,332	1,462	-	4,101	196,745
Состојба на 1 јануари 2011	67,528	3,759	93,563	26,332	1,462	-	4,101	196,745
Депрецијација за годината	7,874	1,750	9,062	10,429	494	-	1,675	31,284
(Отуѓување и отпис)	(2,953)	(62)	(17,640)	(1,755)	-	-	-	(22,410)
Состојба на 31 декември 2011	72,449	5,447	84,985	35,006	1,956	-	5,776	205,619
Нето сметководствена вредност								
На 1 јануари 2010	253,723	3,571	19,357	18,263	3,089	4,503	5,624	308,130
На 31 декември 2010	247,797	3,670	15,586	25,721	3,447	2,918	4,033	303,172
На 31 декември 2011	241,799	4,888	12,269	17,266	3,415	1,021	4,279	284,937

Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година, Банката нема оптоварувања врз недвижностите и опремата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

27 Депозити на банки

	2011		2010	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки				
- Домашни банки	79	-	217	-
	79	-	217	-
Орочени депозити				
- Домашни банки	89,107	-	27,602	-
- Странски банки	-	-	92,258	-
	89,107	-	119,860	-
Камата				
- Домашни банки	555	-	52	-
- Странски банки	-	-	519	-
	555	-	571	-
	89,741	-	120,648	-

28 Депозити на комитенти

	2011		2010	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>Нефинансиски друштва</i>				
- Тековни сметки	607,115	-	560,436	-
- Депозити по видување	850	-	1,641	-
- Орочени депозити	438,049	14,360	345,721	-
- Ограничени депозити	77,902	15,297	67,664	-
- Останати депозити	2,052	-	410	-
- Камата	1,001	-	899	-
	1,126,969	29,657	976,771	-
<i>Држава</i>				
- Тековни сметки	12,880	-	6,568	-
- Депозити по видување	819	-	819	-
- Орочени депозити	70,000	-	10,000	-
- Камата	273	-	14	-
	83,972	-	17,401	-
<i>Непроф. инст. кои им служат на домаќ.</i>				
- Тековни сметки	32,175	-	20,674	-
- Орочени депозити	73,028	-	87,680	-
- Ограничени депозити	1,727	-	433	-
- Камата	112	-	150	-
	107,042	-	108,937	-
<i>Финансиски друштва, освен банки</i>				
- Тековни сметки	11,178	-	9,168	-
- Орочени депозити	143,666	241,805	292,190	206,305
- Ограничени депозити	8,466	236	8,306	73
- Камата	6,290	-	13,720	-
	169,600	242,041	323,384	206,378
<i>Домаќинства</i>				
- Тековни сметки	444,407	-	404,697	-
- Депозити по видување	219,150	-	244,697	-
- Орочени депозити	1,449,437	1,457,951	1,480,476	509,737
- Ограничени депозити	71,377	88,482	82,668	77,644
- Камата	6,270	-	4,614	-
	2,190,641	1,546,433	2,217,152	587,381
<i>Нерезиденти, освен банки</i>				
- Тековни сметки	19,931	-	18,445	-
- Депозити по видување	925	-	2,132	-
- Ограничени депозити	4,425	-	3,424	-
	25,281	-	24,001	-
<i>Тековна доспеаност</i>	1,006,911	(1,006,911)	435,726	(435,726)
	4,710,416	811,220	4,103,372	358,033

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

29 Обврски по кредити

А. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на давателот

	2011		2010	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
- Резидентни				
Обврски по кредити	-	228,141	29,999	288,522
Камата	2,304	-	2,973	-
- Нерезидентни				
Обврски по кредити	-	15,375	-	46,129
Камата	28	-	71	-
	2,332	243,516	33,043	334,651
Држава				
Обврски по кредити	-	2,312	-	2,312
	-	2,312	-	2,312
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	68,488
Камата	-	-	834	-
	-	-	834	68,488
Тековна доспеаност	77,727	(77,727)	172,789	(172,789)
	80,059	168,101	206,666	232,662

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот

	2011		2010	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>Домашни извори:</i>				
Банки	2,304	228,141	32,972	288,522
Држава	-	2,312	-	2,312
	2,304	230,453	32,972	290,834
<i>Странски извори:</i>				
Банки	28	15,375	71	46,129
Финансиски друштва, освен банки	-	-	834	68,488
	28	15,375	905	114,617
Тековна доспеаност	77,727	(77,727)	172,789	(172,789)
	80,059	168,101	206,666	232,662

Обврската по долгорочниот кредит од ЕБОР во износ од 15,375 илјади Денари се однесува на кредитна линија за кредитирање на мали и средни претпријатија со рок на враќање до 19 јуни 2012 година и каматна стапка од 6 месечен Еурибор што важи на 19 декември 2011 година и вклучена маргина од 3.75%.

Во тек на 2011 година, Банката врз база на веќе склучени Рамковни Договори со Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје изврши повлекување на средства од кредитната линија за мали и средни претпријатија, со рок на враќање во период од 2012 до 2019 година и каматни стапки од 5% годишно. Како обезбедување за овие обврски по кредити, Банката има дадено мениџи и залог на своите побарувања и права со кои се стекнала спрема крајниот корисник во корист на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје, во форма на регистриран залог без отстапувања, односно пренесување на побарувањата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

30 Поседна резерва и резервирања

	Поседна резерва за вонбилансни кредитни изложености
На 01 јануари 2010	5,616
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)	
- дополнителна исправка на вредноста	8,131
- (ослободување на исправката на вредноста)	(8,737)
Ефект од курсни разлики	25
Состојба на 31 декември 2010 (Белешка 33)	5,035
Состојба на 01 јануари 2011	5,035
Исправка на вредноста за годината (Белешка 11)	
- дополнителна исправка на вредноста	11,928
- (ослободување на исправката на вредноста)	(9,905)
Ефект од курсни разлики	(6)
Состојба на 31 декември 2011 (Белешка 33)	7,052

31 Останати обврски

	2011	2010
Добиени аванси	23,427	16,099
Обврски кон добавувачите	23,419	20,910
Обврски по основ на распределба на добивка	5,075	3,028
Обврски по основ на заокружување на акции	2,907	2,907
Обврски по основ на финансиски наем	1,280	-
Разграничени приходи од претходна година	245	627
Обврски за данок на добивка	-	413
Обврски за провизиите и надоместите	-	17
Останато	6,399	7,563
	62,752	51,564

Во текот на 2011 година, Банката склучи Договор за набавка на три возила по пат на финансиски наем со домашно лизинг друштво. Вкупниот износ на наемот според Договорите е Еур 21,257. Согласно одредбите на Договорите, отплатата на обврските ќе се изврши на 36 еднакви месечни рати почнувајќи од 01 декември 2011 година до 01 ноември 2014 година. Резидуалната вредност на транспортните средства со отплатата на последната рата е еднаква на нула.

32 Акционерски капитал

Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година, вкупниот акционерски капитал на Банката изнесува 907,888 илјади Денари и истиот се состои од 907,888 одобрени и во целост платени обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 1,000 Денари.

Со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година, следните акционери имаат сопственост која надминува 5% од вкупните издадени акции со право на глас:

	Акционерски капитал		Право на глас во %	
	2011	2010	2011	2010
Тетекс АД Тетово и поврзани страни	401,444	401,444	44%	44%
Европска Банка за реконструкција и развој	226,972	226,972	25%	25%

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

33 Потенцијални и превземени обврски

	2011	2010
Гаранции		
- Во денари	264,235	238,300
- Во странска валута	47,245	49,289
- Во денари со странска клаузула	33,090	38,734
Чинидбени гаранции		
- Во денари	13,929	28,372
- Во странска валута	6,766	11,878
- Во денари со странска клаузула	1,296	1,296
Непокриени акредитиви		
- Во странска валута	6,475	7,339
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	66,962	70,968
Неискористени пречекорувања по кредитни картички	74,123	61,775
Превземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	111,764	137,590
Останати потенцијални и превземени обврски (покриени и непокриени)	425	414
Издаден покриен колатерал	24,065	8,948
Покриени акредитиви	2,052	410
Вкупно потенцијални и превземени обврски пред посебна резерва	652,427	655,313
(Посебна резерва)(Белешка 30)	(7,052)	(5,035)
	645,375	650,278

Превземените обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити во износ од 111,764 илјади Денари (2010: 137,590 илјади Денари) се однесуваат на неискористени лимити од револвинг кредити. Потенцијалните обврски објавени во оваа белешка се неотповикливи.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2011, судските постапки кои се водат против Банката изнесуваат вкупно 104,499 илјади Денари. Не е евидентирано резервирање на денот на известување, бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби. Освен тоа, разни правни спорови и побарувања може да се појават и во иднина во текот на редовното деловно работење на Банката. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Банката смета дека потенцијалните правни спорови и побарувања нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Банката не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на датумот на Извештајот за финансиската состојба кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

34 Доверителски активности

Банката управува со средства во име и за сметка на трети лица наменети за купување на државни записи и обврзници или одобрување на кредити на комитенти. Истите не се во сопственост на Банката и не се признаени во Извештајот за финансиската состојба. Банката не е изложена на кредитен ризик од овие пласмани.

На 31 декември 2011 година износот на вкупните средства по работи во име и за сметка на трети лица изнесуваат 29,082 илјади Денари (2010: 28,596 илјади Денари).

35 Пензиски планови

Банката нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2011 и 2010 година.

36 Трансакции со поврзани страни

Во согласност со Законот за Банки како поврзани страни со Банката се: лица со посебни права и одговорности во Банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Банката или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Банката) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица, подружници на Банката и други лица со кои Банката има блиски врски.

Банката кредитира, врши работи на платен промет и депонира средства на претпријатија и финансиски институции со кои е поврзана. Раководството на Банката смета дека овие трансакции се вршат врз нормални пазарни услови и во нормалниот тек на деловните активности.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти и со Клучниот раководен персонал на Банката со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2011 и 2010 година, се како што следи:

Извештај за финансиската состојба

	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2011			
Средства			
Тековни сметки	901	76	977
Кредити и побарувања			
- потрошувачки кредити	2,982	521	3,503
- останати кредити и побарувања	3,356	60,595	63,951
(Исправка на вредноста)	(95)	(32,112)	(32,207)
	7,144	29,080	36,224
Обврски			
Депозити	45,224	249,981	295,205
Обврски по кредити	-	15,404	15,404
Останати обврски	-	3,764	3,764
	45,224	269,149	314,373
Потенцијални обврски			
Издадени гаранции	-	1,677	1,677
Останати потенцијални обврски	2,119	1,337	3,456
(Посебна резерва)	(34)	(29)	(63)
	2,085	2,985	5,070
Состојба на 31 декември 2010			
Средства			
Тековни сметки	682	319	1,001
Кредити и побарувања			
- хипотекарни кредити	942	2,927	3,869
- потрошувачки кредити	1,545	614	2,159
- останати кредити и побарувања	762	97,112	97,874
(Исправка на вредноста)	(52)	(31,465)	(31,517)
	3,879	69,507	73,386
Обврски			
Депозити	29,631	214,023	243,654
Обврски по кредити	-	46,200	46,200
Останати обврски	-	3,660	3,660
	29,631	263,883	293,514
Потенцијални обврски			
Издадени гаранции	-	606	606
Останати потенцијални обврски	1,772	268	2,040
(Посебна резерва)	(13)	(7)	(20)
	1,759	867	2,626

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзаните страни (продолжува)
Извештај за финансиската состојба (продолжува)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзани страни

	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2011			
Приходи			
Приходи од камата	570	2,285	2,855
Приходи од провизии и надомести	64	2,022	2,086
Останати приходи	-	130	130
	634	4,437	5,071
Расходи			
Расходи за камата	1,795	10,855	12,650
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	33	646	679
Останати расходи	21	20,907	20,928
	1,849	32,408	34,257
2010			
Приходи			
Приходи од камата	495	2,506	3,001
Приходи од провизии и надомести	52	1,481	1,533
Останати приходи	-	130	130
	547	4,117	4,664
Расходи			
Расходи за камата	1,286	10,882	12,168
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	5	(156,313)	(156,308)
Останати расходи	-	21,007	21,007
	1,291	(124,424)	(123,133)

В. Надомести на раководниот кадар на Банката

	2011	2010
Краткорочни користи за вработените	28,366	26,041
Користи поради престанок на вработувањето	-	443
Останато	23	-
	28,389	26,484

Во текот на годината која заврши на 31 декември 2011 година, надоместите на лицата со посебни права и одговорности на Банката изнесуваат 28,389 илјади Денари (2010: 26,484 илјади Денари), од кои 28,366 илјади Денари (2010: 26,041 илјади Денари) се однесуваат на плати на 30 лица со посебни права и одговорности, а 23 илјади Денари се однесува на исплатена јубилејна награда на едно лице со посебни права и одговорности. Во 2010 година исплатена е испратнина по основ на технолошки вишок на едно лице со посебни права и одговорности во износ од 443 илјади Денари.

37 Настани по датумот на известувањето

По 31 декември 2011 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

www.grant-thornton.com.mk